

Fjerde næstformand (Margrete Auken):
Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 84:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks støtte til, at Taiwan opnår observatørstatus i Verdenssundhedsforsamlingen i Genève.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsat 2/12 2003. Første behandling 20/2 2004. Betænkning 13/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Peter Skaarup (DF):

Under førstebehandlingen af det her forslag om, at Danmark skal støtte, at Taiwan får observatørstatus i WHO, var der flere ordførere, som havde forskellige argumenter imod forslaget.

Jeg må sige, at det undrede os i Dansk Folkeparti, at man overhovedet kunne være modstander af, at et land, som er demokratisk og frihedselkende, og som gerne vil gøre en god indsats på sundhedsområdet for sin egen befolkning, f.eks. i forbindelse med en SARS-epidemi, kan være medlem af Verdenssundhedsorganisationen eller bare være observatør, som det her forslag går ud på.

Kl. 10.20

Nogle ordførere mente så, at det var forkert at tage endelig stilling til forslaget på det tidspunkt, hvor det var fremsat, og hvor vi havde første behandling af det, for da havde de ikke overstået det valg, som på det tidspunkt var på vej på Taiwan. Derfor ville det være nogle forkerte signaler, man sendte, hvis man tog stilling til det forslag allerede inden det parlamentariske valg på Taiwan.

Nu er det valg i mellemtiden overstået, og jeg vil derfor godt sige, at fra Dansk Folkepartis side undrer vi os over, at de partier, som på det tidspunkt lod en dør stå åben og sagde, at de måske kunne støtte forslaget, men at de i hvert fald ikke kunne støtte det på det tidspunkt, stadig væk er modstandere af det her meget fromme og ikke særlig store ønske om, at Taiwan kan

få observatørstatus i Verdenssundhedsorganisationen.

Det er jo et generelt problem, som alle lande kan få, at der opstår epidemier, at der er behov for samarbejde omkring bekæmpelse af epidemier, og så får man måske ikke den bistand, som man gerne vil have – det er i hvert fald det, Taiwan siger – fordi man ikke er observatør og ikke har det fulde samarbejde med WHO, Verdenssundhedsorganisationen. Derfor kunne de på Taiwan ikke få den rigtige hjælp, den rettidige hjælp i forbindelse med SARS-epidemien. Det er selvfølgelig problematisk, hvis der er lande, der på den måde forbigåes, når det handler om den rigtige hjælp ved store epidemier, som kan koste mange mennesker livet.

Derfor undrer det os i Dansk Folkeparti, at både regeringspartierne, Venstre og De Konservative, Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre, store hæderkronede partier i det danske Folketing, der har været med i mange år, ikke kan indse, at det er fornuftigt at støtte de tanker, som SF, Enhedslisten, Kristendemokraterne og også Dansk Folkeparti har om, at man skal give denne observatørstatus til Taiwan.

Det er jo ikke, fordi det ville være en verdensrevolution, hvis vi gjorde det. Der er nogle, der argumenterer med: Uha, sikke noget, vi kan ikke gøre det, fordi Taiwan ikke er medlem af FN. Men hvis vi kigger på de medlemslande, de organisationer, der er tilknyttet Verdenssundhedsorganisationen, er det bestemt ikke noget krav, at man skal være medlem af FN, overhovedet ikke. Der er organisationer, og der er lande, der er medobservatører i Verdenssundhedsorganisationen, uden at de er medlem af FN.

Taiwan er omfattet af meget samarbejde på forskellig vis. Europa-Kommissionen har åbnet et kontor på Taiwan, som skal fremme erhvervs-samarbejdet og kulturelt samarbejde. Vi har kulturelt samarbejde, vi har overvejet og diskuteret dobbeltbeskatningsaftaler, som vi fra dansk side vil lave med Taiwan.

Der er mange initiativer i gang med Taiwan, som man sagtens kan gennemføre. Hvorfor kan man så ikke bakke op bag ved det meget stille og rolige ønske om, at Taiwan kan få observatørstatus i FN's Verdenssundhedsorganisation? Det har vi meget svært ved at forstå.

Vi vil opfordre de ordførere, som angav som argument, at de skulle have overstået valget på Taiwan, til at tage ordet og her under behandlingen i dag fortælle, hvorfor man stadig væk ikke

ønsker, at Taiwan kan blive observatør i Verdenssundhedsorganisationen WHO.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg synes, det er en meget klog og fornuftig holdning, som det store flertal i Folketinget har.

Jeg skal i anledning af hr. Peter Skaarups omtale af valget på Taiwan sige, at omtællingen af valget jo først afsluttes i dag. Man forventer ikke, at det ændrer ved situationen, men valg-handlingen bliver altså først afsluttet i dag med omtællingen af stemmerne. Men man regner altså med, at Chen fortsat vil være præsident, og at der ikke kommer store overraskelser ved omtællingen.

Han har fremlagt sin køreplan for en forfatningsændring, som også forklarer det spændte forhold, der er ude i området, som derfor også betyder, at jeg stadig væk må fraråde, at man rokker ved etkinapolitikken. Han forestiller sig en forfatningsændring med en folkeafstemning i 2006 og ikrafttræden af den nye forfatning i 2008.

Den er lidt vanskelig for os at tage stilling til, fordi Chen på den ene side lægger op til, at en forfatningsændring ikke skal vedrøre spørgsmålet om Taiwans status, men på den anden side tilkendegiver han, at han heller ikke accepterer etkinaprintippet. Det er lidt svært for omverdenen at få hold på, at man både siger, at der ikke er nogen ændring, og samtidig accepterer man ikke etkinaprintippet.

Kl. 10.25

Derfor er vi i den situation, at Kina er meget skeptisk over for disse planer, for hvilken vej falder det ud? Er det etkinapolitikken, eller er det pludselig total uafhængighed, altså formelt tokinapolitikken? Der har Kina så udtrykt, at man er parat til at bære alle nødvendige omkostninger for at standse Taiwans uafhængighedsbestræbelser.

Det betyder altså, at vi fortsat er i en meget uheldig, anspændt situation i Taiwanstrædet, og det er altså vigtigt, at ingen af os udenfor begynder at skabe uro og puste til ilden. Med udgangspunkt i vores etkinapolitik arbejder Danmark og EU derfor for en fredelig udvikling i Taiwanstrædet, og vi opfordrer begge parter til at afstå fra unilaterale skridt, som kan gøre ubodelig skade og gøre det vanskeligere at finde de pragmatiske løsninger, som vi anbefaler.

Der skal vi altså i den periode og i den tid udbygge, som hr. Peter Skaarup rigtigt anførte, vores dialog med begge parter og styrke vores

økonomiske og kulturelle samarbejde med Taiwan, som vi jo også gør med bl.a. den dobbelt-beskatningsaftale, der er i vej.

Med hensyn til WHO er det altså sådan, at Danmark og EU fortsat arbejder for at sikre Taiwan den bedst mulige adgang til WHO's ekspertise, dvs. teknisk bistand og information fra WHO samt deltagelse i ekspertmøder. EU har derfor opfordret WHO's sekretariat til yderligere at styrke samarbejdet med Taiwans sundhedsmyndigheder og sikre taiwanesiske sundhedseksperter adgang til møder og arbejdsgrupper.

EU har ligeledes opfordret Kina og Taiwan til at forbedre det sundhedsmæssige samarbejde, og der kan i disse sammenhænge bygges på de gode erfaringer fra håndteringen af SARS. Jeg ved godt, at man diskuterer det ene og det andet i den forbindelse, men der er dog gode erfaringer fra håndteringen af den.

Den danske regering vil følge udviklingen i det praktiske samarbejde mellem Taiwan og WHO. Regeringen har i bilaterale kontakter til så vel Kina som Taiwan opfordret til, at der findes pragmatiske løsninger på Taiwans deltagelse i det internationale sundhedsarbejde.

Regeringen vil fortsat aktivt forfølge denne politik med henblik på at sikre, at der ikke opstår sundhedsmæssige problemer, hverken for Taiwans befolkning eller for den øvrige verden, og det var også essensen af EU-indlægget i WHO forleden dag.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er et par korte bemærkninger, først hr. Jesper Langballe og derefter hr. Peter Skaarup.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Ærlig talt, må jeg sige til udenrigsministeren, hvad har den spændte situation i Taiwanstrædet at gøre med ønsket om at kunne sætte ind med en effektiv sygdomsbekæmpelse i Taiwan? Det er meget, meget svært at se.

Vi går som bekendt i Dansk Folkeparti ikke ind for etkinapolitikken, men lad det spørgsmål fuldstændig ligge. Det behøver vi slet ikke at diskutere her. Der er tale om en observatørpost i Verdenssundhedsorganisationen, der ikke skulle rumme diplomatiske vanskeligheder, fordi der ikke ligger nogen form for anerkendelse af Taiwan i den status.

Er sagen ikke, at det her simpelt hen er det, at de vestlige lande ikke tør andet end at støtte den

stærke, støtte den, der har de fleste muskler, nemlig Kommunistkina?

Jeg vil også minde om, at udenrigsministeren, før han blev udenrigsminister, har haft et ganske andet syn på de her ting.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Udenrigsministeren har det samme synspunkt, som han havde, før han blev udenrigsminister, nemlig at det ikke tilkommer os at skabe en konflikt hen over Taiwanstrædet, som vi i øvrigt ikke derefter bidrager til rent praktisk. At risikere, at der kommer brand hen over strædet, er faktisk meget uklogt. Jeg synes faktisk ikke, det tilkommer os at prøve at sætte gang i den proces, som kan være en negativ spiral, der fører til væbnede konflikter. Hr. Jesper Langballe vil jo ikke være på Taiwan i den situation og kan i hvert fald ikke foretage sig noget i den situation, så det er en meget billig omgang.

Det, vi gør, er at sørge for, at forholdet til Taiwan bliver udbygget. Det gør vi kulturelt, og det gør vi økonomisk. EU har også oprettet et økonomisk kontor på Taiwan. Det er vejen frem, det er måden at gøre det på. Danmark laver desuden en dobbeltbeskatningsaftale, hvilket også er en udbygning.

Men dette at risikere noget på andres vegne, mener jeg faktisk er uansvarligt, og det har jeg altid ment. Derfor er jeg også hele tiden gået ind for etkinapolitikken. Den er basis for, at disse to enheder kan drøfte sig frem til en fornuftig måde at leve på.

Kl. 10.30

Den effektive sygdomsbekæmpelse er jo præcis det, vi understreger der skal være tale om, og som EU også har understreget på alle EU-medlemmers vegne i sin tale her i Genève – var det den 17. maj? – hvor man understregede, at der skal være et styrket og fordybet samarbejde mellem WHO og Taiwan for at sikre sundhedstilstanden på Taiwan.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jamen hvis man altid holder med den stærke part, fordi man skal undgå spændinger, hvad skal man så overhovedet deltage i internationalt samarbejde for?

Det er muligt – men det kan vi så diskutere en anden gang – at det kunne udløse spændinger, hvis hele det danske Folketing nu med brask og bram gik ind for en anerkendelse af Taiwans su-

verænit og et medlemskab af FN. Men i denne her sag er der fornuftigvis kun én ting at sige, nemlig at sige til Fastlandskina: Nu driver I chikanen ud over alle grænser, når et fuldstændig diplomatisk, storpolitisk uskyldigt forslag om, at Taiwan skulle kunne deltage i international sygdomsbekæmpelse, bliver holdt ude af rent chikanemæssige grunde fra Fastlandskinas side. Da burde resten af verden sige: Nej, sådan spiller klaveret ikke.

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det bliver jo ikke bedre af, at man gentager en fejl. Taiwan holdes jo ikke ude af arbejdet. Det viste SARS-bekæmpelsesarbejdet jo også; det viste, at der er et samarbejde om sygdomsbekæmpelse. Det er jo i almindelig interesse. Det er i Taiwans interesse. Det er i kinesernes interesse. Det er i vores alle sammens interesse, at epidemier ikke får lov at udvikle sig. Så selvfølgelig er der det samarbejde. Og det skal der også være, og det har vi jo så også appelleret til bliver fordybet og forstærket.

Så spørger hr. Jesper Langballe, hvorfor man skal deltage i internationalt samarbejde, hvis man vil undgå spændinger. Ja, nu kunne det jo altså være en god idé at deltage i internationalt samarbejde for at undgå spændinger, for det at søge spændinger og skabe spændinger kan jo snart sagt enhver ... nå, jeg skal ikke sige hvem.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Udenrigsministeren siger, at Taiwan netop ikke holdes uden for samarbejdet, men det er i hvert fald ikke opfattelsen på Taiwan. Taiwan er ikke observatør endside medlem af FN's Verdenssundhedsorganisation, og i forbindelse med SARS-epidemien undlod man at inkludere Taiwan i organisationens officielle overvågnings- og responsnetværk, og man afstod også fra at sende eksperter til Taiwan på samme måde, som det skete i andre lande, hvor man bekæmpede epidemien SARS. Det er den holdning, der er på Taiwan til de her ting, og jeg har ikke nogen grund til at tro, at oplysningerne ikke skulle være rigtige.

Det er jo klart, at hvis ikke man er observatør, hvis ikke man er medlem, så er man heller ikke i stand til et hundrede procent at følge det arbejde, som laves i WHO. Og hvorfor dog stille sig på bagbenene over, at de skal have lov til at del-

tage i det arbejde? Det arbejde bør man da have lov til at deltage i som et selvstændigt land.

Mit spørgsmål til udenrigsministeren går på: Er det ikke dårlige undskyldninger, vejen bliver brolagt med hele vejen igennem i den her sag? Først er det valget på Taiwan, der ikke er afsluttet. Så er der måske nogle forfatningsændringer på vej. Så er der det ene, så er der det andet, og så er der det tredje.

På et eller andet tidspunkt må man gøre boet op, så må man gøre sin stilling op. Er Danmark i en position, hvor vi vil prøve på at føre en selvstændig udenrigspolitik eller en selvstændig politik i forhold til de her organisationer? Er vi det? Jamen det er vi da. Derfor er det, at Danmark har en tradition for at kunne påvirke tingene ude omkring. Hvorfor vil vi så ikke det i den her sag, som er meget uskyldig?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Der er ikke nogen tvivl om, at regeringen ønsker at udbygge samarbejdet med Taiwan. Det har jeg nævnt, hvad angår kulturelle og økonomiske forhold, også de beskatningsmæssige forhold. Så det behøver der ikke være tvivl om her i Folketingssalen.

Men rent faktisk sidder jeg altså inde med en anden oplysning end den, hr. Skaarup har om WHO-eksperternes samarbejde under SARS-krisen. Og det gør hele Den Europæiske Union altså også, for i Den Europæiske Unions stemmeforklaring i WHO her forleden dag står der, at Den Europæiske Union byder den acces til Taiwan velkommen, som WHO's eksperter havde under SARS-krisen.

Kl. 10:35

Det vil sige, at så skulle hele EU være misinformet. Hvis hr. Peter Skaarup har ret i, at de ikke var der, så er hele EU altså blevet misinformet, for EU har udtalt, at de byder det velkommen, at WHO-eksperterne var der. Så det må være en faktisk fejl.

Og selvfølgelig fører vi en selvstændig udenrigspolitik, naturligvis, men i forhold til Taiwan og Kina har vi altså valgt i dette Folketing at stræbe efter en fælles EU-holdning, og det er der i dette spørgsmål, og det fremmer relationerne til Taiwan, men det fastholder etkinapolitikken, og det tror jeg er klogest.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det klare indtryk, der er på Taiwan, er, at man fik meget forsinket besked om, at SARS overhovedet var udbrudt. Dermed forsinkede man jo også muligheden for at kunne bekæmpe den epidemi, som i værste fald også kunne have spredt sig til Danmark og den vestlige verden. Derfor er det jo så vigtigt, at man er observatør, at man har det fulde samarbejde omkring de her ting.

Derfor kan det også undre, hvorfor den danske regering ikke vil arbejde for, at Taiwan får opfyldt det her fromme ønske om at være observatør i FN's Verdenssundhedsorganisation. Det skulle da ikke være det værste, der kunne ske for en dansk regering, at man kæmpede for det.

Jeg må indrømme, at med den række af ting, som vi i Dansk Folkeparti har arbejdet for at man gjorde for at udbygge relationerne til Taiwan – det handler om en dobbeltbeskatningsaftale, det handler om udbygning af et kulturelt samarbejde på forskellig vis – kan jeg ikke se, hvad det er, der skulle være i vejen for, at man så tager det lille ekstra initiativ, at Danmark i internationale fora arbejder for, at Taiwan kan blive observatør i FN's Verdenssundhedsorganisation. Det er da ikke for meget forlangt, at man gør det.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Udenrigsministeren siger, at det er Danmarks linje at styrke samarbejdet med Taiwan. Det er positivt, og det er et fremskridt. Men jeg må sige, at det undrer mig, at Danmark så ikke bruger muligheden for at lægge et pres for at få Taiwan med som observatør i WHO, som en af de måder, man styrker sit samarbejde på. Det er jo for så vidt en ret elegant model, hvor regeringen ikke behøver at opgive etkinapolitikken, fordi forslaget ikke går på, at Taiwan skal optages i WHO som fuldt medlem, altså som land eller som stat, men netop som observatør.

Det undrer mig også, fordi der mig bekendt i hvert fald ikke er nogen i den danske regering, der har protesteret mod, at Taiwan godt kan være med i WTO – godt nok med den lidt fikse formulering geografisk enhed. Hvad er det egentlig, der gør, at man godt kan acceptere Tai-

wan på det her område, men ikke som observatør i WHO?

Det undrer mig også meget, at det ikke er lykkedes at skaffe et flertal her i salen for det.

Det er jo klart, at det ikke bare er et spørgsmål om, at man kan stå og sige: Jamen Taiwan blev inddraget i SARS-krisen. Det er klart, for det havde været det gale vanvid, hvis man ikke havde gjort det. Men det at have en observatørstatus betyder selvfølgelig, at man hele tiden kan følge fuldt ud med, og at man i øvrigt også kan bidrage, og Taiwan har faktisk et ganske fremragende sundhedsvæsen. Så jeg må sige, at jeg ikke synes, regeringens argumentation hænger ordentligt sammen på det her område.

Jeg synes, det er for frygtsommeligt, og jeg synes også, at de partier, som støtter regeringen i det her, går meget langt i deres frygtsomhed over for det store Fastlandskina.

Jeg kunne forstå den frygtsomhed, hvis man sagde, at det var en regulær optagelse i WHO, men det er det jo ikke, det er en observatørstatus, og det er jo netop her, hvor man siger, jamen vi må finde en lidt elegant måde, hvorpå vi kan få inddraget Taiwan fuldt ud, både så de kan være med som en del af at være fuldt informeret om, hvad man gør på sundhedsområdet for at forebygge epidemier og andre smitsomme sygdomme, og også for at Taiwan kan bidrage med den sundhedsfaglige viden, som de rent faktisk sidder inde med. Jeg synes, at det er bemærkelsesværdigt, at der er denne modsætning mellem, hvad man gør med hensyn til WTO, og hvad man gør med hensyn til WHO.

Kl. 10.40

Jeg synes – og SF synes – at det ville være en god håndsrækning til Taiwan, som jo rent faktisk har formået at gennemføre en demokratisk udvikling. Fra at have været en diktaturstat har de over 15 år formået at bringe en demokratisk udvikling igennem i Taiwan, som faktisk er nået meget langt. Der er stadig væk skønhedspletter, bevares, men når man ser det i forhold til Fastlandskina, må man sige, at det er uendelig små skønhedspletter: Der er ikke fangeleje; der er ikke alle de ting, vi ved der er i det store og stærke Kina.

Det må vel for pokker også være vigtigt for et lille demokratisk land som Danmark at signalere på alle de måder, man kan komme til, at man selvfølgelig støtter stater, som gennemgår en demokratisk proces, og som oven i købet har formået at gøre det uvoldeligt, hvad jeg egentlig synes er ganske imponerende.

Så jeg vil godt have ministeren til at forholde sig til: Hvorfor er der denne her modsætning mellem det, der sker på WTO-området, og det, der sker på WHO-området?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 25 (DF, SF, EL og KD) stemte for, 73 (V, S, KF og RV) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til børn med psykisk syge forældre.

Af Jette Bergenholz Baurtrup (S) og Sandy Brinck (S).

(Fremsat 22/10 2003. Første behandling 18/11 2003. Betænkning 29/4 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jette Bergenholz Baurtrup (S):

Med det her forslag kan man jo netop bryde den negative sociale arv, ikke bare i tale, men også i handling. Derfor vil jeg også godt sige tak både til Enhedslisten, Det Radikale Venstre og SF, som jo ønsker at stemme for det her forslag. De vil noget for børnefamilierne.

Det undrer mig meget, at regeringen, som jøtaler så meget om at bryde den negative sociale arv, ikke kan godkende netop det her forslag. Det er jo et forslag, hvor man drager omsorg for børn, hvor man går ind omkring de børn, hvis forældre er psykisk syge. Det er børn, som mange gange er de stille børn, som man ikke lægger mærke til. Men der er ikke nogen koordinator; der er ikke nogen til at tage over; der er ikke nogen til at være med til det forebyggende eller det omsorgsmæssige.